

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:		Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.	CENA NUMERU 10 gr.	Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr. (6 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanym i w nekrologach gr. 50, w kronice, rezer-tuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 30, pod nagłów-kiem na pierwszej stronie gr. 10, Tabelaryczne o 50 proc. dro-żej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne o 50 proc. drożej.
We Lwowie bez dorę- czenia do domu . . . mies. zł. 2.—, kwart. 6— z dostawą do domu . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7—	Na prowincji z prze- syłką pocztową . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7— Zagranica mies. zł. 5.—, kwart. 15—				

Pożar na Wschodzie.

Jeszcze się krwawi w bratobójczej rzezi Hiszpania, jeszcze przewidzieć się nie da, kiedy nastąpi jakieś uspokojenie na półwyspie pirenejskim a już z przeciwległego krańca świata dochodzą wieści o wydarzeniach, które pod wielu względami przypominają tragedię hiszpańską.

Chiński marszałek Czang-Sueh-Liang zbuntował się przeciw t. zw. rządowi nankińskiemu, na czele którego stał słynny Czang-Kai-Szek, ba nawet polecił go uwięzić. Poczyna płynąć obficie krew chińska; już padają bomby na różne chińskie miasta i osiedla, już co raz liczniejsze dywizje maszerują przeciw sobie. Jakież są przyczyny jakie tło tych nowych, groźnych, brzmieniowych w następstwa wypadków?

Przyczyny tkwią w pierwszym rzędzie w tragedii, jaką przeżywają współczesne Chiny.

W ciągu ostatnich wieków Chiny tracą co raz to inne prowincje na korzyść bądź to państw zachodnio-europejskich, bądź też Rosji i Japonii. Stopniowo odpadły od cesarstwa chińskiego go: Nepal, Tonkin, Burma, Tybet, następnie Korea, Mongolia zewnętrzna i Mandżuria. Obecnie zaś jesteśmy świadkami działalności sowieckiej i japońskiej, mającej na celu oderwanie od właściwych Chin całej ich północnej części, zaludnionej przez plemiona ras syngolskiej, w celu utworzenia wielkiego państwa mongolskiego. Do tego samego celu dąży z jednej strony Japonia a z drugiej Rosja sowiecka.

Sytuacja Chin stała się naprawdę niezmiernie ciężka, groźna i poważna. Państwo to rozbiło się na trzy części: na skomunizowane Chiny kantońskie, na patriotyczne Chiny nankińskie i na Chiny północne, będące przedmiotem agresji japońskiej. Nankin musiał się bronić z jednej strony przed wzrostem wpływów komunistycznych, z drugiej strony przed naporem japońskim. Japonia wysuwa postulat solidarności polityki chińskiej z japońską. Równa się to w gruncie rzeczy poddaniu się Chin pod władzę Japonii. Sytuacja między Moskwą a Tokio jest niezmiernie trudna. Każde zbliżenie się Nankinu do Moskwy stwarza dla Japonii nadzwyczaj wygodny pozor, zwłaszcza wobec mocarstw, że musi chronić Chiny przed władzą kominternu.

Fala inwazji japońskiej naciera na Chiny co raz silniej, wyrzucając co raz to nowe obszary z olbrzymiego państwa. Obok zaś niebezpieczeństwa japońskiego niemniej istotne i aktualne jest niebezpieczeństwo czerwone. Sowiety usadowiły się mocno w pogranicznych obszarach, w Mongolii zewnętrznej i tzw. chińskim Turkiestanie, w prowincji Sinkiang. Oba te kraje stanowią dogodną bazę dla dalszej penetracji sowieckiej w Chinach.

Czang-Kai-Szek, wybitny reorganizator armii chińskiej i wódz ruchu odrodzeniowego, zdawał sobie sprawę, że rozpętanie w chwili obecnej wojny z Japonią, grozi Chinom prędzej czy później całkowitą zależnością od Tokio lub Moskwy. Nankin nie pragnie ani jednego ani drugiego. Stworzenie jednolitego, silnego i świadomego swych zadań narodu chińskiego było głównym celem Czang-Kai-Szeka, który w licznych swych oświadczeniach podkreślił, że prawdziwą wolność i niezależność posiadać może tylko naród zjednoczony, ożywiony wielką ideą.

I oto nagle w tej właśnie chwili, kiedy zdawało się, że marszałkowi Czang-Kai-Szekowi udało się skonso-

Dyskusja w komisji budżetowej Sejmu.

Warszawa, 19 grudnia. (P. A. T.) Komisja budżetowa Sejmu rozpoczęła swe normalne obrady nad preliminarzem budżetowym i ustawą skarbową na rok 1937/38. Na dzisiejsze posiedzenie przybyli p. minister Rolnictwa i Reform Rolnych Poniatowski i p. wiceminister Skarbu Grodyński. Obradom przewodniczył poseł Sowiński.

Na wstępie swych prac Komisja szczegółowo rozważyła wniesiony przez posła Dudzińskiego projekt zmiany dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 września 1936 r. o państwowym gospodarstwie leśnym. Referowanie tego wniosku powierzono wnioskodawcy, który też wygłosił dłuższe przemówienie, charakteryzując przede wszystkim w krótkości atmosferę, jaka się dokoła tej sprawy wytworzyła. Niestosunek jest, zdaniem referenta, twierdzenie, że wniesienie projektu noweli, zmieniającej dekret o organizacji gospodarki leśnej do Sejmu, jest jedynie atakiem na min. Poniatowskiego.

Tego rodzaju stawianie sprawy jest pozostawiającą po dawnych sejmach, gdzie rzeczywiście każda krytyka pościągnięcia rządowego była atakiem na tego czy innego ministra. Dziś naszym obowiązkiem jest — oświadczył mówca — samodzielnie, rzeczowe i krytycznie ustosunkowanie się do poczynań rządu. Musimy, nie uprzedzając się do osób poszczególnych ministrów, wskazywać i krytykować otwarcie wszystkie błędy, a do błędów tych ustosunkować się musimy zupełnie obiektywnie, ponieważ wszyscy zdajemy sobie sprawę z ciężkiej pracy, jaką nasi ministrowie wkładają w swoje resorty, jak również ponieważ brak jest idealnego aparatu wykonawczego, który niejednokrotnie może nawet wbrew woli, mylnie lub niezupełnie obiektywnie informuje swego ministra. Tym większy spada na nas obowiązek należytego, bezkompromisowego oświetlenia każdego zagadnienia, aby dać możność naszym ministrom, których wszyscy szanujemy, poprawiania błędów spowodowanych wadliwym funkcjonowaniem naszego aparatu wykonawczego.

Przechodząc do dekretu Prezydenta R. P. o państwowym gospodarstwie leśnym, mówca zaznacza, że wydany on został na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy konstytucyjnej i art. 1 p. a ustawy o pełnomocnictwach z lipca 1936 r. przy uchwalaniu tych pełnomocnictw Rząd przez usta Premiera przyrzekł że będą one wyzyskane jedynie w nadzwyczajnych okolicznościach w obliczu konieczności państwowych.

Poseł Dudziński sądzi, że jeśli chodzi o gospodarkę w lasach państwowych, takich konieczności państwowych dla wydania takich dekretów nie było.

Znaczy to — oświadcza referent —

lidować Chiny, że będzie mógł nareszcie oprzeć się stanowczo japońskiej agresji, kiedy rząd w Nankinie odważył się odmówić przyjęcia japońskiej noty, — nagle wybuchł bunt. Cały starannie obmyślany i przez pięć lat pracowicie przeprowadzany program runął.

Prasa japońska kładzie to wszystko na karb Sowietów. Trzeba jednak pamiętać, że parę miesięcy temu opinia japońska podejrzewała znowu Czang-Kai-Szeka o tajny układ z Moskwą. Jesliby nawet ostatnie wypadki w Chinach były robotą bolszewicką, idą one

że o finansowej gospodarce lasów państwowych decyduje nie Sejm i Senat, lecz Rada Ministrów. Mówca nie sądzi, aby gospodarka w lasach państwowych była tak idealna, że kontrola Izby ustawodawczych byłaby zbyteczna.

Wicemarszałek Bogusław Miedziński stanął na stanowisku, że rozstrzygnięcie w tej chwili systemu budżetowego lub organizacji lasów państwowych było fragmentaryczne i przedwczesne. Istotnym ułatwieniem było wniesienie do Izby prawa budżetowego. Nie można jednak było wydawać prawa budżetowego, dopóki nie było konstytucji. Poseł zwraca uwagę, że w dyskusji pomieszano sprawę sy-

stemu budżetowania i gospodarki lasów państwowych ze sprawą istniejących lub nieistniejących nadużyć. Różnica między wydanym dekretem a nowelizacją, proponowaną przez posła Dudzińskiego, nic w tej dziedzinie nie ułatwia. Mówca nie widzi drogi między ustalaniem planu finansowo-gospodarczego przez Izby czy przez Radę Ministrów a kwestią uczciwości ludzkiej. Rola Sejmu zaczęłaby się wtedy, gdyby wykazał ministrowi, że są nadużycia, których nie tępieno, ale to nie ma związku ze sprawą dekretu. W końcu poseł Miedziński wypowiada się za wyborem podkomisji w myśl wniosku posła Pacholczyka.

Odpowiedź min. Poniatowskiego

Warszawa, 19. 12. (PAT.) Na zakończenie dyskusji w sprawie projektu noweli dekretu o organizacji gospodarki leśnej zabrał głos p. minister Poniatowski, wygłaszając przemówienie, w którym m. in. powiedział:

Generalny referent wicemarszałek Miedziński, omawiając tę sprawę zaznaczył m. in., że wpłata lasów państwowych do Skarbu nie jest zbieżna z dochodem za dany okres finansowy. Był czas, kiedy wpłata była mniejsza niż dochód, obecnie jest inaczej. P. wicemarszałek Miedziński zaznaczył, że suma, którą do budżetu odrzuca się z lasów państwowych nie jest wynikiem tego załącznika, przedstawiającego plan finansowo-gospodarczy, lecz że jest po części tylko wynikiem tego załącznika, a po drugie, ogólnego stanu finansowego i przedsiębiorstwa i Skarbu państwa. Referent generalny

przyznał, że byłoby lepiej, gdyby przedsiębiorstwa państwowe miały okres obrachunkowy ten sam co okres budżetowania państwa. Tymczasem w różnych planach przedsiębiorstw państwowych figurują różne okresy obrachunkowe. Tej kwestii formalnej nie podobna rozstrzygnąć, nie znajdując odpowiedzi, czy z punktu widzenia gospodarczego dany termin jest właściwy. Jeżeli chodzi o praktykę, zaznaczył wicemarszałek Miedziński, to trudno mi stać na stanowisku, żeby zmuszać ludzi do przewidywań na półtora roku naprzód. Kto wie, czy jako materiał orientacyjny nie jest lepsze opieranie się na okresie ubiegłym, który kończy się w r. 1936 aniżeli na okresie, który skończy się dopiero 1 kwietnia 1937 r.

W komisji budżetowej o rentach i zaopatrzeniach.

Warszawa, 19. 12. (PAT.) Z kolei komisja przystąpiła do obrad nad preliminarzem budżetowym rent inwalidzkich i zaopatrzeń i pensyj. Preliminarz zreferował poseł Wagner, podkreślając m. in., że sprawa inwalidów zarówno społeczeństwo jak i dotychczasowe sejmy zajmowały się zbyt mało. Referent oświadcza dalej, że byłoby pożądanym udzielać inwalidom świadczeń rzeczowych n. p. przez ułatwianie nabywania osad rolnych. Poseł Wagner wysuwa dalej postulat powołania do życia centralnego urzędu opieki nad inwalidami.

Czyniąc zadość zainteresowaniu posłów ukraińskich, referent wykazuje, cytując dane cyfrowe, że ze strony b. żołnierzy ukraińskich uczestników walk 1918-19 r. wpłynęło 1074 podań o renty, z tego odrzucono 390. W zakoń-

czeniu poseł Wagner wnosi o ograniczenie terminu składania wniosków o przyznanie rent przez b. więźniów politycznych i proponuje odebrać prawo do zaopatrzenia osobom, które utraciły obywatelstwo. Preliminowane wydatki w sumie 100,5 milionów złotych nie uległy zwiększeniu i są preliminowane realnie.

Poseł Hyla skarżył się, że bardzo wiele rodzin po ofiarach wojny jest bez zaopatrzenia. Mówca domaga się zreformowania tabeli klasyfikacji miejscowości według której ustala się wysokość wypłaconej renty. Dotychczasowa tabela powoduje często rażące niesprawiedliwości.

Wiceminister skarbu p. Grodyński, zabierając głos, wypowiedział się przeciwko wnioskowi referenta o stworzeniu nowego urzędu opieki nad inwalidami, gdyż spowodowałoby to wzrost wydatków administracyjnych. Wiceminister podkreśla, że żaden projekt ustawy który nie będzie miał zupełnie realnego pokrycia nie może być akceptowany przez ministra skarbu. W szczególności, oświadcza wiceminister, gdybyśmy chcieli całkowicie przywrócić renty inwalidom armii zaborczych, którym od kwietnia 1934 r. zawieszono renty, to mielibyśmy do czynienia z wydatkiem 6 milionów, na co nie możemy się zgodzić.

Po krótkim przemówieniu sprawozdawcy posła Wagnera, komisja budżetowa w brzmieniu proponowanym przez referenta, przyjęła.

We Włoszech o porozumieniu z Anglią.

Rzym. 19. 12. (PAT.) Redaktor dyplomatyczny agencji Stefani potwierdza na podstawie informacji z dobrego źródła, że rokowania angielsko-włoskie o zawarcie generalnego agreement weszły w fazę końcową. Wzmianki niektórych dzienników na temat możliwości rozciągnięcia układu na inne państwa, nie znajdują potwierdzenia. Można uważać za rzecz pewną, że porozumienie będzie dwustronne, co ma precedens w porozumieniu francusko-włoskim z dnia 7 stycznia 1935 r., które nie zostało rozciągnięte na inne państwa. W obecnym generalnym agreement Wielka Brytania i Włochy uznają wzajemne swe interesy na Morzu Śródziemnym i potwierdzą swe wspólne życzenie, by sytuacja ogólna na tym morzu nie uległa zmianie.

MIN. ANTONESCU JEDZIE DO LONDYNU.

Londyn. 19. 12. (PAT.) Reuter donosi: Min. Antonescu z Paryża przybędzie na rozmowę z min. Edenem do Londynu.

Patrol lwowski u gen. Sławoj-Składkowskiego.

Warszawa. 19. 12. (PAT.) Pan prezes Rady ministrów gen. Sławoj-Składkowski przyjął wczoraj delegację Związku Legionistów z Krakowa, a następnie patrol b. żołnierzy, ochotników z roku 1920 (MOAO), który przybył pieszo ze Lwowa do Warszawy celem wręczenia szabli panu Marszałkowi Polski Śmigłemu-Rydzowi.

APEL DYREKCYJ POCZT I TELEGRAFÓW.

Szybkie unieważnianie znaczków pocztowych maszynowo możliwe jest, gdy są one nalepiane w prawym górnym rogu strony adresowej przesyłek listowych. Unieważnianie znaczków nalepionych w innym miejscu musi się wykonywać ręcznie, co przyczynia wiele i tak ciężkiej w tym dziale pracy i znacznie opóźnia ekspedycję przesyłek listowych we właściwym czasie. Dla informacji podajemy, że maszynowo stempluje się 600, a ręcznie tylko 30 przesyłek na minutę. Podając powyższe do wiadomości, Dyrekcja Poczty i Telegrafów zwraca się do PT. Publiczności z gorącym apelem, aby we własnym interesie znaczki pocztowe nalepiała w prawym górnym rogu strony adresowej przesyłek listowych.

DOM LUDOWY IM. MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA.

W Antosiu, gminy Lesznięw, na terenie powiatu brodzkiego poświęcono nowy Dom Ludowy TSL. im. Marszałka Śmigłego Rydza.

WYROK NA RED. MACKIEWICZA.

Katowice. 19. 12. (PAT.) Wczoraj odbyła się w Sądzie Okręgowym w Katowicach rozprawa sądowa przeciwko red. „Słowa“ wileńskiego, Stanisławowi Mackiewiczowi, oskarżonemu o zniesławienie wojewody śląskiego dr. Grażyńskiego. Około godz. 14-ej przewodniczący ogłosił wyrok, którego mocą red. Mackiewicz skazany został na 3 miesiące aresztu i 300 zł. grzywny, oraz ponoszenie kosztów sądowych. O obrońca zapowiedział apelację.

Pierwszy raz w życiu koleją. Pierwszy raz w życiu w Warszawie.

Znakomitym w wynikach okazał się projekt pewnych czynników społecznych bezpośredniego pokazania Polski włościąnciu kresowemu. Z odległych wschodnio-północnych i wschodnio-południowych rubieży Rzeczypospolitej wyruszają od trzech lat po Polsce masowe wycieczki tamtejszych włościąnciu. Cel ich jest jeden — pokazanie Polski ludziom, którzy całymi pokoleniami nie wyjeżdżali poza obręb rodzinnego wioski. Trasa dotychczasowych wycieczek układana była w ten sposób, aby zobaczyli uczestnicy wycieczek przede wszystkim najważniejsze i największe ośrodki życia gospodarczego i politycznego Polski. A więc przedewszystkiem wycieczki zwiedzały mózg i serce Rzeczypospolitej — Warszawę, potem składały hołd u trumny Pierwszego Marszałka Rzeczypospolitej w Krakowie, stamtąd jechały do Gdyni, aby zobaczyć morze i największy port pol-

Projekt ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych.

Warszawa. 19. 12. (PAT.) Rada ministrów na wczorajszym posiedzeniu przyjęła projekt ustawy, wprowadzającej pewne zmiany do ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych.

Według projektu art. 11 ustawy otrzymał brzmienie następujące:

1) Skarb Państwa ponosi wszelkie wydatki na pomoce naukowe, materiały do nauki i druki szkolne, gmina na wszelkie inne potrzeby rzeczowe szkół, a w szczególności na poźniejszczenia dla szkół w myśl ustawy o budowie publicznych szkół powszechnych oraz ich konserwacji, na wewnętrzne urządzenie szkół, ubezpieczenia, na oświetlenie i opała dla szkół, na materiały piśmienne, utrzymanie służby, porządku, czystości“.

2) „nauczycielom publicznych szkół powszechnych gmina obowiązana jest dostarczać i utrzymywać w należytnym stanie odpowiednie do ich stanowiska i stanu rodzinnego mieszkanie bezpłatne w budynku szkolnym a gdy to jest niemożliwe — w budynkach mieszkalnych, stanowiących jej własność, przez nią administrowanych lub w lokalu wynajętym przez gminę w budynku prywatnym“.

„Dostarczone mieszkanie winno się znajdować nie dalej niż w odległości 1 klm. drogi od szkoły, w której nauczyciel pracuje“.

Dalsze punkty projektu ustawy określają szczegółowo obowiązki gminy wobec nauczyciela i naodwrotu w związku z przysługującym mu bezpłatnie mieszkaniem.

Zmiana przepisów dewizowych.

Warszawa. 19 grudnia. (P. A. T.) Komisja dewizowa uchwaliła w dniu 16 b. m. zmianę okólnika nr. 4 z dnia 29. kwietnia r. b. w sprawie przekazów na koszty utrzymania za granicą.

Według nowych przepisów, komisja dewizowa upoważnia — aż do oddwołania — oddziały Banku Polskiego i banki dewizowe do rozpatrywania i decydowania we własnym zakresie wniosków o zezwolenie na przekazy zagranicę: a) na koszty utrzymania osób, przebywających zagranicą

w celach naukowych i leczniczych do których utrzymania przekazujący jest obowiązany — do wysokości 250 zł. miesięcznie na osobę w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego, o ile cały okres pobytu zagranicą tej osoby nie przekracza dwóch miesięcy; b) tytułem wsparcia osób zamieszkałych za granicą — do wysokości 100 zł. miesięcznie, jeśli klient składa wniosek o przekaz na rzecz nie większej liczby osób niż jedna.

Informacje współpracownika Czang-Kai-Szeka.

Szanghaj. 19 12. (PAT.) Gen. Czang-Ting-Źen, uwięziony przez powstańców 16 wnocześnie z marszałkiem Czang-Kai-Szkiem, przybył w piątek do Nankinu, gdzie udzielił wywiadu przedstawicielowi agencji chińskiej Central News. Oświadczył on, że naczelny wódz armii chińskiej i jego towarzysze aresztowani zostali w ubiegłą sobotę i umieszczeni w ośosobnieniu. Czterokrotnie Czang-Kai-Szek odrzucił warunki postawione przez Czang-Sue-Liang. Wówczas Czang-Sue-Liang przedstawił swe za-

prośby Czang-Kai-Szekowi w formie listu, na który marszałek odpowiedział: „Jeżeli uważa mnie pan za swego przełożonego, to powinien pan mnie zwolnić, w przeciwnym razie niech pan zabije mnie i będzie zdrajcą kraju“. Stanowisko Czang-Sue-Lianga uległo zmianie w następstwie bombardowania Ueinan, buntownicy bowiem zrozumieli, iż daremny byłoby opieranie się rządowi, którego zasady i politykę popiera cały naród.

Japonia zachowuje spokój.

Tokio. 19 12. (PAT.) Minister spraw zagranicznych Arita, zapoznając członków gabinetu z sytuacją w Chinach, oświadczył, że wszystkie prowincje chińskie, z wyjątkiem Szensi i Kansu, opowiedziały się po stronie rządu nankińskiego. Min. Arita stwierdził również, że reprezentanci rządu w Nankinie zapewnili ambasadora Kawagoe, iż polityka chińska w stosunku do Japonii nie dozna żadnych zmian pod

wpływem zajęć w Sian-Fu. Koła polityczne Japonii, pominąwszy pewne poruszenie w korpusie oficerskim, zajęły w stosunku do spraw chińskich stanowisko nacechowane spokojem. Jakkolwiek dobrze poinformowane koła japońskie uważają, że gabinet Hiroty jest mocno zachwiany, to jednak nie należy oczekiwać jakichkolwiek zmian przed rozpoczęciem sesji parlamentu, która nastąpi w dn. 24 bm.

Mowa Mussoliniego w Littorii.

Rzym. 19. 12. (PAT.) Mussolini udał się wczoraj do Littorii, gdzie po inauguracji nowych gmachów użyteczności publicznej oraz po wręczeniu nagród

kolonistom rolnikom, wygłosił z balkonu prefektury następującą mowę do ludu: Dwanaście miesięcy minęło zaledwie

od znanego mego przemówienia, ogłoszonego w Pontynii. Dzień 18 listopada 14 r. ery faszystowskiej był wielkim dniem, w którym kobiety całej Italii ożywione szczytnym poczuciem patriotyzmu oddawały ojczyźnie swe obrączki ślubne, będące symbolem wierności. Było to ostrzeżenie pod adresem zagranicy stwierdzającym, że żadna siła nie jest w stanie przeciwstawić się narodowi włoskiemu, gdy naród ten jest ożywiony jednolitą wolą i decyzją.

W Pontynii wygłosiłem słowa następujące: „rozpoczęliśmy kampanię, z której na pewno wyjdziemy zwycięsko“. Dziś zapytacie mnie, kto dał mi tę pewność. Odpowiem wam na to, że pewność tę dał mi lud włoski. W ciągu 7 miesięcy zdobyliśmy imperium. W ciągu trzech miesięcy zaledwie dokonaliśmy jego pacyfikacji, 115 tysięcy robotników pracuje przy budowie wielkich dróg imperium, pozwalających na jego natychmiastową eksploatację. Dzieło to dokonane zostało przeciw wszystkim i przeciw wszystkim

Wspominając następnie o nagrodach, rozdanych kolonistom rolnikom, Mussolini podkreślił, że ci, którzy porzucają ziemię, winni być uważani za deserterów, albowiem narody, które wyrzekają się roli, skazane są na upadek.

Na zakończenie Mussolini zwrócił się do kobiet, nawołując, aby wzniosły do góry gałązkę oliwną, dodając: „wiecej przecież co gałązce tej u nas towarzyszy“. Słowa te są aluzją do bolońskiej mowy Mussoliniego, która głosiła między innymi, że gałązka oliwna pokoju wyrasta z lasu bagnetów.

Min. Eden o polityce nieinterwencji.

Londyn. 19. 12. (PAT.) W Izbie Gmin kilku posłów zadało dziś pytania na temat polityki zagranicznej. Min. Eden oświadczył, że przedewszystkiem chce mówić o położeniu w Hiszpanii.

Chciałbym — mówił min. Eden — aby w Hiszpanii był taki rząd, jakiego sobie sama Hiszpania życzy. Sądzimy, że obowiązkiem wszystkich państw jest trzymać się zdala od walk w Hiszpanii i pozwolić narodowi hiszpańskiemu na uregulowanie swoich trudności nader tragicznych według swego uznania. Jeżeli ktoś przypuszcza, że jesteśmy za nieinterwencją z powodu tych lub innych sympatii, ten myli się. Chcę być szczerym. Nieinterwencja nie spełniła naszych oczekiwań, ale czyż to jest dostateczny powód dla zrezygnowania z niej? Sądzę, że porzucenie nieinterwencji przyspieszyłoby wojnę europejską. Pozwolenie na nabywanie sprzętu wojennego w Anglii przez rząd hiszpański nie wpłynęło by na przebieg wojny. Innym wyjściem byłaby czynna interwencja W. Brytanii, ale tego przecież nikt nie żąda. Sądzę, że nieinterwencja pomimo jaskrawych jej naruszeń naogół zmniejszyła ryzyko wojny europejskiej. Powiem, że premier francuski Blum nie omylił się, kiedy mówił, że w sierpniu r. b. Europa była bliska wojny i że ocaliła ją od tego nieinterwencja.

artykuł i żaden prelegent nie przekonają włościąnciu kresowych w tym stopniu o wielkości Państwa Polskiego i jego rozbudowie w ciągu ostatnich lat kilkunastu, jak masowe wycieczki włościąnciu po kraju.

Rozumiejąc owo wielkie zagadnienie czynniki miarodajne, a przede wszystkim Ministerstwo Komunikacji i władze wojskowe z wielką życzliwością odniosły się od pierwszej chwili do inicjatywy społecznej zmierzającej do masowego uprzywilejowania włościąnciu zwiedzenia Polski. Wielką pomocą okazały się w tym wypadku przede wszystkim wyjątkowo wysokie niżki kolejowe udzielane według specjalnej taryfy. Organizacja wycieczek bowiem polega przede wszystkim na opłaceniu przez samych włościąnciu kosztów przejazdu koleją. Unika się w ten sposób zbytecznej filantropii, a równocześnie nie robi to na włościąnciu wrażenia przymusowego obciążania kraju. Cel powyższy można jednak osiągnąć tylko dzięki przyznaniu przez władze kolejowe wyjątkowo niższej taryfy. Ceny bowiem przyznawane pociągom zwykłym popu-

larnym są już zbyt wysokie na możliwości płatnicze włościąnciu kresowych. Władze wojskowe wyjątkowo życzliwie od pierwszej chwili ustosunkowały się do wycieczek, ułatwiając w każdym mieście do którego przyjeżdżają, masowe tanie ich wyżywienie.

Jedynym niedociągnięciem jakie odczuwają wycieczki masowe w czasie ich podróży po Polsce jest brak tanich dużych i czystych baraków w Gdyni, które mogłyby stać się równocześnie pewnym punktem oparcia dla wycieczek. Dzięki jednakże rozwijającemu się z każdym rokiem ruchowi masowych wycieczek włościąnciu, należy przypuszczać, że Liga Morska i Kolonialna w porozumieniu z Ligą Popierania Turystyki zarządzą owemu brakowi i w niedługim czasie powstanie w Gdyni jeden chociażby duży i przystosowany do potrzeb wycieczkowych barak. Innych bowiem braków organizacja masowych wycieczek turystycznych w Gdyni nie napotyka. A wiemy przecież wszyscy dobrze, że morze jest największą atrakcją wycieczkową dla włościąnciu kresowych.

